

	СИЛАБУС	
	Екранізація літературної класики. Інтермедіальний переклад	
	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	Галузь знань	
	Спеціальність	
	Спеціалізація	
	Освітня програма	
	Вид дисципліни	ДВВ циклу загальної підготовки.
	Рік підготовки, семестр	III рік, 5 семестр
загальна кількість годин/кредитів	90 год., 3 кредити	
Мова викладання	українська	
1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
ІПБ викладача	Муслієнко Олена Вячеславівна	
Кафедра	Української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова	
Посада	Доцент	
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук	
Вчене звання		
Наукові профілі	https://scholar.google.com.ua/citations?user=aGweMacAAAAJ&hl=uk	
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	М. Харків вул. Валентинівська 2, каб 226 А	
Контактна інформація викладача:	ev/muslienko@gmail.com . Тел. 0503006842	
2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
<p>Політика навчальної дисципліни будується у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» і закріплена Програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона включає такі базові вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь; - регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал; - здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни; - системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою; - обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях. <p>Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж <u>60</u> за всіма курсами протягом кожного семестру. Якщо накопичувальний бал нижче <u>60</u> балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.</p>		
Пререквізити навчальної дисципліни	Дисципліна вільного вибору.	
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Призначення навчальної дисципліни	Для коментування та аналізу обрані актуальні літературні та кінотексти, екранізації літературних творів, включених до шкільної програми.	
Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета курсу— сформувати вміння навчитися «ретельно читати» кінотекст, коментувати й використовувати сучасні практики кіноадаптації літературної класики.	
Завдання вивчення навчальної дисципліни	Опанувати методиками інтермедіального, інтертекстуального аналізу, адекватно коментувати моделі кіноадаптації,	
4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ		
Сформовані компетентності	Загальні	
	Спеціальні (фахові)	

Програмні результати навчання			
5. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК			
Здобуті навички та уміння сприятимуть формуванню кваліфікованого гуманітарія, готового реалізовувати завдання сучасного освітнього процесу, коментувати й аналізувати при викладанні інтегрованих курсів системи взаємозв'язків мистецтв.			
6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ			
*словесні методи (лекція, дискусія, співбесіда, інструктаж тощо); наочні методи (метод ілюстрацій і метод демонстрацій, спостережень); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (виконання завдань); інтерактивні;			
7. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ			
Назва теми/розділу дисципліни	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1.			
Тема 1. Діалог кінематографу та літератури у кіноадаптації.	1. Діалог літератури та кіно: інтермедіальність, інтертекст та інтратекст. 2. Взаємовплив кіно та літератури. Література як джерело сюжетів. Кінотехніки в літературі.	Сучасні кіноадаптації української класики (мелодрама «Катерина» (2016), «Спіймати Кайдаша» (2020), «Захар Беркут» (2019). Трансформації жанру.	Сторітелінг у кіно. Мікросеріал «Венздей»(2022) як сиквел серії фільмів «Родина Аламсів» (1991)
Тема 2 Діалог читача/глядача як результат інсценування емоційного ефекту «відданості» тексту в адаптаціях літературної класики. Статус роману (оригіналу?) та фільму (копії?) у кіноадаптації).	Специфіка функціонування та трансформації моделей «текст-автор-реципієнт» у кіноадаптаціях. Рецептивні перспективи.	Кінематографічність літератури. Проблема кіноадаптації модерністського роману Модерністські оповідальні техніки та можливість їхнього перекладу на мову кіно. Монтаж як оповідальний засіб у літературі та кіно.	Кіноадаптація роману В. Вулф. "Місіс Делловей" роману Майкла Каннінгема «Голини» та фільму Стивена Долдрі «Години»
Модуль 2.			
Тема 1 Моделі наратології у кіноадаптаціях. Сюжетність, оповідний акт, наративний інтерес адресата, темпоральність, структура персонажа, точка зору.	Мономіф (Дж.Кемпбел) як матриця універсальних сюжетних схем у літературі та кіно.	Антиутопія: модель жанру. Антиутопія в літературі та кіно young adult: «Голодні ігри»	Гомер "Одіссея", Джордж Лукас "Зоряні війни. Епізод 1-й. Прихована загроза" http://moviestape.net/katalog_filmiv/b_ojovyky/251-zoryan-vyniepzod-i-prihovanazagroza.html

<p>Тема 2. Інтермедіальний переклад.</p>	<p>Аудіовізуальні аспекти кінотексту (мізансцена, монтаж, робота камери) у їх наративній функції, властивості різнопланової впливати на глядача</p>	<p>Фільми Олександра Муратова «Танго смерті» «Вальдшнепи» як кінематографічна реконструкція «втраченого тексту»</p>	<p>Шекспір у кіноінтерпретаціях: від німого кіно до сучасності.</p>
<p>Тема 3 «Канонічна» екранізація літературного твору як місце активної експлуатації /трансформації стереотипів читання, сформованих під впливом авторитарних інстанцій (держава, школа, видавництво) та «уявних спільнот».</p>	<p>Класифікація кіноадаптацій як метод аналізу. Основні принципи класифікацій Три типи адаптацій за Дж. Вагнер (з точки зору «вірності оригіналу»): транспозиція («безпосереднє перенесення») роману на екран), коментар («незначні зміни» оригіналу) та аналогія (значні зміни у часі чи місці дії). Класифікації Л. Кехір: буквальний (literal), традиційний (traditional) та радикальний (radical) переклад. К. Елліот та її типологія кіноадаптацій</p>	<p>Серіальність (фільми про Шерлока Холмса) та мультиплікація (множинність інтерпретацій) базового сюжету (Портрет Доріана Грея)</p>	<p>Презентація. Типи екранізацій. Макростилістична екранізація. Мікростилістична екранізація. Точна екранізація. Цитатна екранізація. Тематична екранізація. Описова екранізація. Вільна екранізація.</p>

8. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методика оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання

		за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

ФОРМА КОНТРОЛЮ

залік

Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи
Відвідування лекцій	0,5	14	7
Робота на практичному занятті	1	18	18
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35
Залік	40	1	40
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька.— К.: Логос, 2011.— 391 с. <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/1691>
2. Десятник Г. О. Визначальні етапи розвитку світового кіномистецтва. Ігрове кіно / Г. О. Десятник ; [наук. ред. Гоян В. В.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики, Каф. кіно- і телемистецтва. — Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 2021 (, 2020). — 209 с
3. Література на полі медій. Збірка наукових праць відділу теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України / Ред. Гундорова Т. І., Сиваченко Г.М. – К. : 2018. – 633 с
4. Мисливський В. Кінословник. Харківський державний університет мистецтв, 2007.
5. Поетичне кіно: заборонена школа: зб. ст. та матеріалів / Національний університет «Києво-Могилянська академія», Каф. культурології та археології НаУКМА; авт. ідеї та упоряд. Л. Брюховецька. — Київ: Артк: Ред. журн. «Кіно-Театр», 2001. — 468 с. — (Бібліотека журналу «Кіно-Театр»).
6. Пуніна О. Кінофікація українського літературного дискурсу (20-30-ті роки ХХ століття): монографія / Ольга Пуніна. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 332 с.
7. Погребняк Г. П. П 43 Авторський кінематограф у культурному просторі другої половини ХХ – початку ХХІ століття : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 448 с.
8. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття: Генеза. Структура. Функція, тт. 1-2. — К.: Поезія, 1997

Допоміжна

1. Дубініна О. Вільям Шекспір: Made in Japan (Твори В. Шекспіра в екранізаціях Акіри Куросави) / О. Дубініна // Слово і Час. — 2012. — № 10. — С. 24-35.
2. Левицька О. С. Текст/кінотекст: особливості адаптації творів Джона Фаулза до ігрового кіно <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukraci/philology/2009/124-111-13.pdf>.
3. Мазурак А. І. Література і кіно (з історії взаємовпливів) http://elibrary.donnue.edu.ua/529/1/Pokulevska_article_10_10_2010.pdf
4. Пушак Ю. Література і кіно: (не)залежність мистецтв? http://www.instukr.lviv.ua/files/22/Pushak_Paradyhma6.pdf
5. Braudy L. Afterword: Rethinking Remakes // Play It Again, Sam: Retakes on Remakes. Berkeley (CA), 1998. P. 327–333.
6. Hutcheon L. A Theory of Adaptation. N.Y., 2006; 2012.
7. Elliott K. Theorizing Adaptation. N. Y., 2020

Інформаційні ресурси

- <http://hnpu.edu.ua/uk/division/kafedra-ukrayinskoyi-literatury-ta-zhurnalistyky-imeni-profesora-leonida-ushkalova>
<https://prostir-kino.com.ua>
<http://www.ukrpress.info/2019/02/19/suchasne-ukrayinske-kino-zdobutki-i-problemi/>
<https://moviegram.com.ua/france-cinema/>

<https://ua.112.ua/profiles/-1870>
<http://arthousetraffic.com>